קעא א ב מיי' פי"ז מהל' אישות הל' יג וופי"ח הלי כז חמג עשין מח טוש"ע אה"ע סיי

קג סעיף א: קעב ג מיי׳ פט״ו מהל׳ אבידה הל' ה סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי רסא סעיף ג:

קעג ד מיי׳ פי״א שם הלכה יח ופי״ג מהלכות רוצת הלכה ג סמג שם טוש"ע ח"מ סי :סעיף

קעד ה מיי׳ פי״ח מהל׳ קצר זו מיי פי ט מוסיי אבידה הל' יט ופ"ו מהלכות ממרים הל' יב סמג שם וסי׳ עה טוש״ע שנוג עם יוסי עד שום ע ח"מ סי' רסו סעיף ה וטוש"ע י"ד סי' רמ סעיף : 110

קעה ו מיי׳ פי״ג מהל׳ רולח הלי ה סמג עשין פא טוש"ע ח"מ סי

רעב סעיף ד: קעו ז ח מיי׳ שם י מוש"ע שם פעיף ו: קעז ט מיי פט"ו מהל' אבידה הל' ה סמג

עשין עד טוש"ע ח"מ סי רסא סעיף ג: קעח י טוש"ע :כהנ״ה

כ [מיי׳ פ״ו מהל׳ ממרים הל׳ א]: קעם ל מיי פי״ג מהל׳ עשין פא טוש"ע ח"מ סי רעב סעיף ו:

מוסף רש"י

. שאם אמר לו אביו. לכהן, היטמא. בבית הקברות להשיב אבדה, או זהיתה עומדת בחוץ ואמר לו אל מחזיל (יבמות ו.). שנאמר איש אמו ואביו תיראו וגר׳. וילפינן לחו דטומחה ולחו דהשכת חכדה מלאוי דשבת (שם).

רבינו חננאל (המשך) דכתב רחמנא הכי הא יאמר לו אל תשיב ישמע לו אמאי והא כיבוד אב ואם עשה הוא שנאמר כבד את אביך והשבה היא עשה שנאמר השב שנאמר לא תוכל להתעלם ולא אתי עשה ודחה לא דתימא הואיל ואיתקיש כיבוד אב ואם לכיבוד המקום שנאמר כבד את ה' מהונך אימא ניציית ליה לאבוה קמ"ל דלא: חייב לטעון ולפרוק אפי^י . ק' פעמים שנאמר תעזב עמו. פי׳ פריקה לא תפרקה תמות הבהמה תחת משאה טעינה איז חששא למיתת הבהמה. ישב לו בעל הבהמה ואמר לו מצוה עליך לפרוק אם תרצה לפרוק פרוק פטור שנאמר עמו. היה --בעל הבהמה זקן או חולה חייב. מצוה מן התורה

סרי מגו סנסא. שנים מן השלשה יבואו ויעידו לומר שלשה היינו: אלמנה מוברת שלא בב"ד. וא"מ המס משום חינא או משום שלא תתבוה בב"ד כדמפרש באלמנה ניזונת (כתובות

דף מ: ושם) וי"ל דס"ל כיון דאלמנה מוכרת אע"ג דאינה שלה שלא אלמנה. הניזונת מנכסי יתומים מוכרת למזונות: שלא בב"ד. בב"ד משום חינא ה"ג שותף יטול את שלו שלא בב"ד אע"ג דליכא

טעם דחינה: בית דין הדיומות. וא"ת והאמרינן החם (דף נח. ושם) אלמנה ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום דאמרינן לה מאן שם לך הלא מכרה ע"פ ב"ד הדיוטות וי"ל כיון שלוקחת לעצמה נראה לעולם שמעכבת מנכסי יתומים בידה אע"פ שיש ב"ד הדיוטות כיון דליכא מומחין אבל כשמוכרת לאחרים אין נראה שמעכבת משלהם שהרי לא עכבה כלום וא"ת ומ"ש דאלמנה מוכרת לאחרים שלא בב"ד ובב"ד יכולה לעכב אפי׳ לעצמה מדאמרינן התם דא״ל מאן שם לך משמע דבב"ד יכולה לשום והאמר נמי התם ההוא גברא דאפקידו גביה כסתא דיתמי אול שמה לנפשיה בת' זוזי לסוף אייקור כו׳ אתא לקמיה דרבי א"ל מאן שם לך משמע דבב"ד יכול לשום ולקמן בפרק המפקיד (דף לת.) תנן המפקיד פירות אצל חבירו והרקיבו כו' עושה להם תקנה ומוכרן בב"ד וכשהוא מוכרן מוכרן לאחרים ואין מוכרן לעלמו כיולא בו גבאי לדקה פורטין לאחרים ואין פורטין לעלמם דאפילו בב"ד מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמם ושלא בב"ד אין מוכרין אפילו לאחרים וליכא למימר הא דאמר ומוכרים לאחרים בב"ד היינו ברשות ב"ד אבל אי ידעי ב"ד השומא יכול לעכב לעצמו דבירושלמי מסיק על ההוא מעשה דרבי יוחנן חקוקאה דמייתי פ"ק דפסחים (דף יג. ושם) א"ל לך ומוכרם בב"ד אלמא אע"פ שנתן לו רשות היה לריך למוכרם בב"ד וי"ל דמוכרת שלא בב"ד משום חינא י) וגבי כסתא דיתמי נמי דיכול לעכב לעלמו בב"ד מלינן למימר דהיינו דוחה בדיעבד דמשום חשד לא מהדרינן עובדא א"נ דגבי יתמי ב"ד עלמס הם מפקידין ולכך יכול לעכב לעלמו על פיהם אבל פקדון של אחרים אינו יכול לעכב לעצמו על פי ב״ד: כבך את ה' מהונך. הא דנקט קרא דדברי קבלה ולא נקט קרא דאיש אמו ואביו תיראו וכתיב את ה' אלהיך תירא משום

דניחא ליה לאתויי קרא דכבוד:

אם יש שם נ"ד. וסתם ב"ד שלשה. אלמא אין כח להפקיר ממון זה אלל זה בפחות משלשה: גילוי מילמא. שידעו שחלקתי בשוה:

> בותבר' מנחה ברפת. בגמרח מפרש מאי אנטריך: היתה בבית הקברות. והוא כהן: או שאמר לו אל מחזיר. והוא במקום שהוא מותר לילך שם: הלך וישב לו. הבעלים: הבל לה לטעון. בגמרה מפרש: גבו' רפת שחמרו. ששנינו במשנתנו עסקינן כשאינה מתעה את הבהמה שבתוכה להיות בורחת ויולאת: ואינה משתמרת. שאינה נעולה ואם בחת לנחת יונחה: מעייל לגוחי. כדאמרינן לעיל (דף לא.) לגינתו ולחורבתו מנין: ברישה גרסינן והוה שעומדת בתוך לתחום בסיפה גרסינו והוא שעומדת הוך לחחום: אני ה׳. אע"פ שאמרתי לך ירא את אביך אני אדון לשניכם ואם אמר לך אביך עבור על דברי לחלל שבת אל תשמע לו: הוה אמינא לייתא ליה. דאתי עשה דכיבוד ודחי לא מעשה דלא תוכל להתעלם: אבידה עשה ולא מעשה היא השב משיבם לא תוכל להתעלם ש: הוקש כבודם. בגזירה שוה כבד את אביך כבד את ה' מהונך: דלים ביה חסרון כים. אם לא יטעוו: פריקה חים בה חסרון כים. שהבהמה נשברת תחת משחה: לומר לך פריקה בחנם. אבל טעינה לא נצטוית אלא בשכר °הלכך אי לא כתב פריקה ואתיא מק"ו מטעינה הוה אמינא דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה טעינה בשכר אף פריקה בשכר: לא מסיימי קראי. למשמעות טעינה הלכך אי כתיב חד הוה אמינא לפריקה אתא: רובן תחת משאו. משמע שלריך לפרוק: דרמו אינהו וטעונייהו בחורחת. חף המשח

ובלבד שיראו שנים שלא תמכור בזול: מוטל על הקרקע שלריך לטעון: מדברי

ל) כמובות לו. ב) ופיי הטור בסי׳ רס״ה כגון שחין לו מחחים בכל חרבט רוחותיו], ג) זהו גי׳ רש״י יהיא גירסת הרמב"ם וע"ם ד) יבמות ו., ה) [עי' תוס' לבותו ו", לא | על מוסן
קידושין לב. ד"ה רב
יהודה], ו) [עי לעיל ל.
מוס' ד"ה הא אין],
ון קדושין ל: ע"ש],
ח) [לעיל לא.], ע) [דברים כבן, י) עיין בתוק׳ דכתובות דף לח. שתירנו בע"ח.

תורה אור השלם 1 כִּי תַרְאֶה חֲמוֹר שׂנָאַךְּ רבץ תחת משאו וחדלת שמות כג ה איש אמו ואביו תיראו 2 2 איש אמר ואָביו היירְאוּ וּאָביו הִירְאוּ וּאָביו הִירְאוּ וְאָת שַׁבְּתֹתִי הִשְׁמִרוּ אָנִי יִי אֱלֹהִיכָם: ויקראיט ג 3 בַּבֵּד אָת אָבִיךְּ וְאָת אָבִיךְ וְאָת אָבִיךְ וְאָת אָבִיךְ וְאָת הַאַדָּמָה אֲשֶׁר

אֱלהֶיףְ נֹתֵן לְף: שמות כיב שהונה 4 בַּבֵּד אֶת יִיְ מַהוֹנֶהְ ומראשית כל תבואתר:

5 לא תראה את חמור אָ אָזיף אוֹ שׁוֹרוֹ נְפְּלִים בַּדֶּרֶף וְהִתְעַלְמְתָּ מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמוֹ: דברים כב ד

הגהות הב"ח

(h) גמ' אצל הכא דידי שהלי: (ב) שם אני ה׳ אלהיכם כולכם:

גליון הש"ם

רש"ר ד"ה לומר וכו' הלכך אי לא כתיב. כעין זה כתב רש"י ביצה דף ז :ע"ב ד"ה שיעורו

רבינו חננאל

קמיה תלתא. אמר לי רב ספרא מנא לד והאז ליה מי דמי התם אפוקי י יו כי יונד אכוק ממונא הוא ובעי ב״ד אבל הכא דידי שקלי בתרי סגי . ליה תדע דקתני אלמנה משמיה דרב נחמן בההיא . ראינה צריכה ב״ד מומחה ברפת וכו' עד אמר לו מניז שאם אמר לו אביו המצוה שנאמר איש אמו בכבודי אע"פ שהזהרתיך להן אלא ואת המצות. ומקשינן טעמא

תרי מגו תלתא ואי נמי תרי סהדי דפלגת באפי בי תלתא א"ל מנא לך הא א"ל דתנן אם יש שם ב"ד מתנה בפניהם אין שם ב"ד בפני מי יתנה שלו קודם א"ל מי דמי התם דמפיק ממונא מהאי ומותיב להאי בעינן ב"ד אבל הכא ווי דידיה שקלי גילוי מילתא בעלמא הוא בתרי סגי ליה תדע דתנו אלמנה מוכרת שלא בפני ב"ד אמר ליה אביי ולאו מי אתמר עלה אמר רב יוסף בר מניומי אמר ר"ג אלמנה אינה צריכה ב"ד של מומחין יאבל צריכה בית דין של הדיומות: מתני ימצאה ברפת אין חייב בה ברה"ר חייב בה יואם היתה בבית הקברות לא יטמא לה האם אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תחזיר לא ישמע לו יפרק ומען פרק ומען אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב שנאמר יעזב תעזב יהלך וישב לו ואמר הואיל ועליך מצוה אם רצונך לפרוק פרוק פטור שנאמר עמו "אם היה זקן או חולה חייב מצוה מן התורה לפרוק אבל לא למעון ר"ש אומר אף למעון רבי יוםי הגלילי אומר אם היה עליו יתר על משאו אין זקוק לו שנאמר תחת משאו משאוי שיכול לעמוד בו: לב" אמר רבא "רפת שאמרו יאינה מתעה ואינה משמרת אינה מתעה מדקתני אינו חייב בה ואינה משמרת מדאיצמריך למיתני אינו חייב בה דאי סלקא דעתך משמרת השתא משכח לה אבראי מעייל לה לגואי משכח לה מגואי מבעיא אלא שמע מינה אינה משמרת שמע מינה: מצאה ברפת אינו חייב: א"ר יצחק מיוהוא שעומדת תוך לתחום מכלל דברשות הרבים ואפילו בתוך התחום נמי חייב איכא דמתני לה אסיפא ברה"ר חייב בה אמר רבי יצחק והוא שעומדת חוץ לתחום מכלל דברפת אפילו עומדת חוץ לתחום

לו אביו היממא או שאמר לו ®אל תחזיר שלא ישמע לו שנאמר 2איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו אני ה' יס כולכם חייבין בכבודי מעמא דכתב רחמנא את שבתותי תשמרו הא לאו הכי הוה אמינא צייתא ליה ואמאי האי עשה והאי לא תעשה ועשה ∘ולא אתי עשה ודחי את לא תעשה ועשה איצטריך ס"ד אמינא הואיל יוהוקש כיבוד אב ואם לכבודו "של מקום שנאמר כאן נכבד את אביך ואת אמך ונאמר להלן יכבד את ה' מהוגך הלכך לציית ליה קמ"ל דלא לשמע ליה: מצוה מן התורה לפרוק אבל לא למעון: מאי אבל לא למעון אילימא אבל לא למעון כלל מאי שנא פריקה דכתיב עזב תעזב עמו מעינה

גמי אינו חייב בה: בבית הקברות לא ישמא לה: מת"ר מנין שאם אמר

נמי הכתיב זהקם תקים עמו אלא ימצוה מן התורה לפרוק בחנם ולא למעון בחנם אלא בשכר ר"ש אומר אף למעון בחנם תנינא להא דת"ר פריקה בחנם מעינה בשכר ר"ש אומר זו וזו בחנם מאי מעמייהו 🕫 דרבנן דאי ס"ד כר"ש לכתוב רחמנא מעינה ולא בעי פריקה ואנא אמינא ומה מעינה דלית בה צער בעלי חיים וליכא חסרון כים חייב פריקה דאית בה צער בעלי חיים וחסרון כים לא כל שכן אלא למאי הלכתא כתביה רחמנא לומר לך פריקה בחגם מעינה בשכר ורבי שמעון מאי מעמא משום דלא מסיימי קראי ורבגן אמאי לא מסיימי קראי הכא כתיב רובץ תחת משאו התם כתיב גופלין בדרך דרמו אינהו ומעונייהו באורחא משמע ורבי שמעון נופלין בדרך אינהו ומעונייהו עלוייהו משמע אמר רבא